

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 27. mai 2021
(OR. en)

8881/21

COMPET 369
TOUR 36

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	27. mai 2021
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	8475/21
Teema:	Turism Euroopas järgmisel aastakümnel: kestlik, vastupidav, digitaalne, ülemaailmne ja sotsiaalne – Nõukogu järeldused (vastu võetud 27.5.2021)

Delegatsioonidele esitatakse lisas 27. mail 2021 toimunud nõukogu 3797. istungil vastu võetud nõukogu järeldused turismi kohta Euroopas järgmisel kümnendil: kestlik, vastupidav, digitaalne, ülemaailmne ja sotsiaalne.

**EELNÕU: NÕUKOGU JÄRELDUSED „TURISM EUROOPAS JÄRGMISEL
AASTAKÜMNEL: KESTLIK, VASTUPIDAV, DIGITAALNE,
ÜLEMAAILMNE JA SOTSIAALNE“**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 195,
- võttes nõuetekohaselt arvesse liikmesriikide ja liidu vastavaid pädevusvaldkondi ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet;
- tuletades meelde, kui oluline on isikute ja teenuste vaba liikumise põhimõte, nagu see on sätestatud aluslepingutes,

PIDADES SILMAS

- komisjoni 2010. aasta juuni teatist „Euroopa kui maailma soosituim turismisihtkoht – uus Euroopa turismi tegevuskava“¹ ning nõukogu 2010. aasta oktoobri järeldusi nimetatud teatise kohta²;
- nõukogu 27. mai 2019. aasta järeldusi, milles käsitletakse turismisektori konkurentsivõimet kui ELi jätkusuutliku majanduskasvu, tööhõive ja sotsiaalse sidususe mootorit järgmisel kümnel aastal³;
- komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“⁴ ja 14. jaanuari 2020. aasta teatist „Kestliku Euroopa investeerimiskava. Euroopa rohelise kokkuleppe investeerimiskava“⁵;

¹ 11883/10.

² 14944/10.

³ 9707/19.

⁴ 15051/19 ja 15051/19 ADD1.

⁵ 5269/20.

- komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatist „Euroopa uus tööstusstrateegia“, milles tutvustati tööstusökosüsteemidel põhinevat lähenemisviisi, kusjuures üks ökosüsteem on turism, ja nimetatud teatise 5. mai 2021. aasta ajakohastatud versiooni⁶ ning 27. mai 2020. aasta teatist „Euroopa võimalus: parandame vead ja teeme ettevalmistusi järgmise põlvkonna jaoks“ ja 19. veebruari 2020. aasta teatist „Euroopa andmestrategie“ ning 1. juuli 2020. aasta jätkusuutlikku konkurentsivõimet, sotsiaalset õiglust ja vastupanuvõimet toetavat Euroopa oskuste tegevuskava;
- komisjoni teatist „Turism ja transport 2020. aastal ja pärast seda“⁷ ja sellega seotud 13. mai 2020. aasta turismi- ja transpordipaketti, Euroopa Parlamendi 19. juuni 2020. aasta resolutsiooni transpordi ja turismi kohta 2020. aastal ja pärast seda⁸, Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2021. aasta resolutsiooni ELi säästva turismi strateegia väljatöötamise kohta⁹ ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust turismi ja transpordi kohta 2020. aastal ja pärast seda;
- nõukogu 9. juuni 2020. aasta järeldusi Euroopa digituleviku kujundamise kohta¹⁰;
- komisjoni 9. märtsi 2021. aasta teatist „Digikompass 2030: Euroopa tee digikümnendil“¹¹;
- nõukogu 21. septembri 2020. aasta järeldusi, milles käsitletakse süvendatud ühtset turgu jõulise taastumise ning konkurentsivõimelise ja kestliku Euroopa nimel¹²;
- nõukogu 16. novembri 2020. aasta järeldusi „Dünaamilisemale, vastupanu- ja konkurentsivõimelisemale Euroopa tööstusele üleminekut edendava taastamise“ kohta¹³;

⁶ COM(2021) 350 final.

⁷ 8674/20.

⁸ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0169_ETtml

⁹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0109_ET.pdf

¹⁰ 8711/20.

¹¹ 6974/1/21.

¹² 10698/20.

¹³ 13004/20.

- ÜRO Peaassamblee poolt vastu võetud kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 ja ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni raames ratifitseeritud Pariisi kokkulepet;

VÕTTES ARVESSE, et:

- a) turism on valdkondadevaheline majanduslik ja sotsiaalne tegevus, millel on ulatuslik mõju piirkondade majanduskasvule, tööhõivele ning sotsiaalsele ja keskkonnavalasele kestlikule arengule, mis aitab kaasa Euroopa väärtuste ja kultuuripärandi säilitamisele ja edendamisele;
- b) turismi ökosüsteem annab tööd ligikaudu 20,3 miljonile inimesele ELis ja 2019. aastal (mis oli viimane aasta enne COVID-19 pandeemia ränka mõju majandusele) oli selle osakaal ELi SKPst 9,5 % ja ELi koguekspordist 7 %. Pandeemia tõttu kahanes tulu mõnes allsektoris kuni 80 % võrra netoväärtusest ja see on ELis juba mõju avaldanud ligikaudu 11 miljonile töökohale turismi ökosüsteemis 2020. aastal¹⁴;
- c) COVID-19 kriisi tõttu on turismi ökosüsteemil Euroopa Komisjoni määratletud 14 tööstusliku ökosüsteemi seas suurim vajadus investeeringute järele ja väikseim usaldusnäitaja;
- d) turismi ökosüsteemi väärtusahelad on keerukad. Turism on peamiselt horisontaalne tegevus, mis sõltub mitmest sektorist ja mõjutab neid omakorda, ning turismisektori edu oleneb nendevahelisest sünergiast ja hästitoimivast suhtlusest. Häired väärtusahelates võivad põhjustada märkimisväärtset kahju kõigile sidusrühmadele;

¹⁴ Komisjoni talituste töödokument „Identifying Europe's recovery needs“ (SWD(2020) 98): https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/assessment_of_economic_and_investment_needs.pdf

- e) COVID-19 järelmõjud annavad ELile võimaluse vahetada häid tavasid ning tugevdada koostööd ja koordineerimist Euroopa turismi tegevuskava raames;
- f) turism ja reisimine vajavad läbipaistvat teavet ja selgeid kriteeriumeid tingimuste ja piiriülese liikuvuse kohta ning asjakohaseid digitaalseid ja koostalitlusvõimelisi vahendeid liikuvuse hõlbustamiseks, et reisijad saaksid teha teadlikke valikuid, võimaldades tööstusel kohaneda ja rakendada nõuetele vastavaid meetmeid, eelkõige tervishoiukriiside ajal;
- g) turismi ökosüsteemi sidusrühmad ja iga tasandi asjaomased osalejad peaksid võtma kohustuse kiirendada ja rakendada meetmeid ja tegevusi, mis muudavad ökosüsteemi kestlikumaks ja vähendavad selle keskkonnamõju;
- h) pärast COVID-19 pandeemiat võib nii tarbijatel kui ka tulevastel põlvkondadel olla erinev lähenemisviis reisimisele ja turismikogemusele ning pakkumise pool võib olla tõukejõuks oodatud tarbimismuutustele ning edendada aktiivselt kestlikumat käitumist nõudluse poolel;

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

1. RÕHUTAB, kui oluline on liikmesriikide vaheline regulaarne koostöö ja parimate tavade vahetamine kestliku ja vastutustundliku turismipoliitika valdkonnas. Eriti oluline on see vastupanuvõime suurendamiseks ja paindlikkuse tagamiseks tulevase kriisiohjamise kontekstis;
2. RÕHUTAB, kui positiivse panuse annab kestlik ja vastutustundlik turism, mis austab loodus-, sotsiaal- ja kultuurivarasid ja -väärtusi ning kohalike kogukondade (eriti nende, mis asuvad vähemarenenud piirkondades, milles toimuvad struktuurimuutused ja mis asuvad äärealadel) heaolu;

3. KUTSUB ELi ja selle liikmesriike TUNGIVALT ÜLES võtma praeguse pandeemia ja võimalike tulevaste (pandeemia tõttu või muudel põhjustel tekkivate) kriiside korral kasutusele ühise hästi koordineeritud reageerimise ja ühise sidusa lähenemisviisi, süvendatud koostöö ja koordineerimise, sealhulgas toetades turismiteenuste ja -asutuste poolt vabatahtlike tervise- ja ohutusnormide väljatöötamist;
4. TOONITAB, et turismi arendamiseks ja edendamiseks on vaja hästitoimivat, tugevat ja vastupidavat ELi ühtset turgu;
5. RÕHUTAB, kui oluline on pöörata tähelepanu turismivaldkonna VKEde ja mikroettevõtjate vajadustele ja potentsiaalile sellise sotsiaalse ja majandusliku lähenemise käivitajana, mis edendab tasakaalustatud piirkondlikku arengut ning töökohtade loomist;
6. RÕHUTAB kvaliteetse hariduse ja oskuste arendamise tähtsust, keskendudes noortele ja soolisele võrdõiguslikkusele, jätmata tähelepanuta elukestva õppe protsesse ja ressursse; julgustab õpilas- ja kutsealast vahetust ning turismitöötajate koolitustel osalemist ning pädevuste ja digitaaloskuste omandamist kõigil tasanditel, kusjuures turismioskuste pakti koostamiseks käimas olevat tööd tuleks jätkata avaliku ja erasektori partnerluste abil;
7. TOOB VÄLJA, et turism on üks tööstusökosüsteemidest, kus on vaja võtta lisameetmeid elukvaliteedi parandamiseks ning turismitoodete ja -teenuste arendamiseks, parandamiseks ja edendamiseks, võttes nõuetekohaselt arvesse kestlikkuse kõiki kolme mõõdet: nii majanduslikku, sotsiaalset, kui ka keskkonnavalast. Nende hulka kuuluvad ressursitõhusust parandades kliimaneutraalsusele üleminek, jäätmekäitlus ja veemajandus keskkonnamõju minimeerimiseks, kultuuripärandi austamine, uued töövõimalused, säästev ehitus ning turismi ja avaliku taristu ajakohastamine, transport, digipööre, telekommunikatsioon ja ka uuenduslikud finantstooted ja -teenused;

8. ON SEISUKOHAL, et linnaturism, ärireisid, ürituste sektor ning kohtumiste, stiimulite, konventsioonide ja näituste sektor on turismi ökosüsteemi üha olulisem osa; nende sektorite ja kõigi muude sektorite tulevik peab olema osa ELi keskpikast ja pikaajalisest turismi tegevuskavast;
9. INNUSTAB liikmesriike töötama välja kestlikke, vastutustundlikke ja vastupidavaid turismipoliitikaid ja -strateegiaid, mis põhinevad usaldusväärsetel tõenditel ning ülemaailmsel, riiklikul ja piirkondlikul tasandil avalduva mõju jälgimisel, sealhulgas:
- a) kestliku ja vastutustundliku turismi ja äritegevuse edendamine;
 - b) ühendatuse ning mitmeliigiliste kestlike liikumisvõimaluste parandamine, võttes arvesse piirialasid, maa- ja saarepiirkondi, äärealasid ning hõredalt asustatud ja ka kõige äärepoolsemaid piirkondi;
 - c) kestliku ranniku- ja mereturismi edendamine turismi ökosüsteemi ja sinise majanduse osana ning nende edukas toimimine sõltub merekeskkonna tervisest ning ametiasutuste ja merendussektori sidusrühmade tihedast koostööst;
 - d) uute tehnoloogiate, digipöörde, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning andmete jagamise edendamine, et suurendada turismiettevõtete tulemuslikkust ja turismisihtkohtade väärtust, mõista ja rahuldada turismitarbijate kasvavaid ja tekkivaid vajadusi ning kohaneda nende kasutusharjumuste ja tavadega, rikastada kogu turismikogemust algusest lõpuni, parandada turismi arendamise kavandamist ja turismivoogude arukat juhtimist ning tagada sujuv reisimine, lihtsam suhtlemine ja integreeritud turismi arendamine;
 - e) kogu Euroopat hõlmava dialoogi ja parimate tavade vahetamise julgustamine liikmesriikide vahel, et töötada välja uuenduslikud lähenemisviisid, sealhulgas aruka turismi valdkonnas, Euroopa sihtkohtadesse suunduvate kasvavate turismivoogude tasakaalustatud haldamiseks;

10. SOOVITAB liikmesriikidel jagada oma visiooni, ideid ja võimalikke projekte selle kohta, kuidas turismi ökosüsteem saab aidata saavutada Euroopa rohelise kokkuleppe eesmäärke, mis on kooskõlas Pariisi kokkuleppe ja kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärkidega ning õiglase ülemineku põhimõtetega, rakendades uuenduslikke vahendeid turismi ärimudelite ja sihtkohtade haldamise ajakohastamiseks ning astudes edasisi samme, et vähendada turismisektori CO₂ -heidet, suurendada ressursitõhusust ja edendada ringmajandust turismivaldkonnas;
11. TOONITAB, kui tähtis on turismi digipööre ja et turismil võib olla oluline roll ELi digitaalsel ühtsel turul ja ühistes Euroopa andmeruumide algatustes (nagu näiteks tehisintellekt ja suurandmetega seotud küsimused), mis on kooskõlas ELi andmestrategiaga, ning kui tähtis on tagada, et Euroopa digitaalse innovatsiooni keskuste võrgustik aitab kaasa turismiga seotud VKEdes digipõrdevajaduste rahuldamisele;
12. TAGAB, et EL teeb kindlaks ja kasutab arukalt ära mitmeaastase finantsraamistiku ja taasterahastu olemasolevaid rahastamisvõimalusi, et toetada turismi ökosüsteemi lühiajalist, keskpika perioodi ja pikaajalist taastumist ja muuta see vastupanuvõimelisemaks ning toetada selle rohe- ja digipööret;
13. KUTSUB komisjoni ja liikmesriike ÜLES koostama koos asjaomaste sidusrühmadega koostama Euroopa turismi tegevuskava 2030/2050, mis rajaneb ühistel prioriteetidel ja tegevuskavadel; milles on arvesse võetud liikmesriikidevahelised erinevused ning mis tugineb prognoosile, milles käsitletakse peamisi strateegilisi probleeme, et edendada turismi ökosüsteemi rohe- ja digipööret ning tugevdada selle konkurentsivõimet ja vastupanuvõimet ning kestlikkust, et esitada tegevuskava esimene kavand 2021. aasta lõpuks;

14. KUTSUB komisjoni ÜLES:

- i) võtma turismi arvesse asjakohastes ELi poliitikavaldkondades ja tagama, et need soodustavad sidusalt kestlikku ja vastutustundlikku turismi, pidades silmas kestliku arengu eesmärke, loodusvarasid, kultuurivaramut ja -väärtusi ning kohalikke kogukondi, parandades seeläbi elukvaliteeti ja piirkondlikku lisaväärtust;
- ii) esitama võimalikult kiiresti ja hiljemalt 2021. aasta septembriks põhjalikku ülevaadet praegustest turismi rahastamisallikatest mitmeaastases finantsraamistikus 2021–2027 ja taasterahastus „NextGenerationEU“, et hõlbustada avaliku sektori asutuste ja sidusrühmade juurdepääsu teabele;
- iii) kohaldama turismi suhtes tööstusökosüsteemipõhist lähenemisviisi ja töötama koos liikmesriikidega olemasolevas raamistikus võimalikult kiiresti välja konkreetse lähenemisviisi, millega toetatakse turismi ökosüsteemi, eelkõige VKEsid, ja sihtkohti nende rohe- ja digipöörde käigus;
- iv) selleks et Euroopa jääks maailma juhtivaks turismisihtkohaks väärtuse, kvaliteedi, kestlikkuse ja innovatsiooni poolest, tegema koostööd liikmesriikide, sihtkohtade, turismitööstuse ja sidusrühmadega, et võtta kasutusele uued vahendid, millega julgustada Euroopa sihtkohti võtma omaks arukam, teadlikum ja kestlikum lähenemisviis turismi planeerimisele ja juhtimisele, mis põhineb tarbijasuundumustel, dünaamilisel seirel ja näitajatel;
- v) tegema koostööd liikmesriikide ja asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonidega, et töötada ühiselt välja ELi turisminäitajate tulemustabeli, mis oleks ELi peamine vahend turismi ökosüsteemi jaoks. KUTSUB sel eesmärgil komisjoni ÜLES tegema koostööd liikmesriikide ekspertidega, et esitada 2021. aasta lõpuks esialgne kava.